

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 3 จะกล่าวถึงสารเคมีและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมถึงวิธีการเตรียมตัวอย่างและการทดสอบพอลิเมอร์นานาชนิดระบบต่างๆ ที่ศึกษา

3.1 สารเคมีที่ใช้ในการทดลอง

3.1.1 พอลิโพร์พิลีน (Polypropylene, PP)

ในการศึกษานี้ใช้ PP (Mophen HP400K) ของบริษัท HMC Polymers ซึ่งมีค่าอัตราการไหล (melt flow rate) เท่ากับ 4 กรัมต่อ 10 นาที และความหนาแน่นเท่ากับ 0.90 กรัมต่อลูกบาศก์เซนติเมตร

3.1.2 พอลิเอทิลีนความหนาแน่นสูง (High density polyethylene, HDPE)

ใช้พอลิเมอร์ HDPE ชื่อการค้า POLENE เกรด V1160 ของบริษัท IRPC โดยมีค่าอัตราการไหลเท่ากับ 15 กรัมต่อ 10 นาที

3.1.3 Polypropylene-graft-maleic anhydride (PP-g-MA)

PP-g-MA (Fusabond MZ-109D) ซึ่งใช้เป็นสารเสริมสภาพเข้ากันได้ สั่งซื้อจากบริษัท Chemical Innovation และมีค่าอัตราการไหลเท่ากับ 120 กรัมต่อ 10 นาที และมีอุณหภูมิการหลอมเหลวเท่ากับ 162 °C

3.1.4 Polyethylene-graft-maleic anhydride (PE-g-MA)

PE-g-MA (Fusabond E MB100D) ซึ่งใช้เป็นสารเสริมสภาพเข้ากันได้ สั่งซื้อจากบริษัท Chemical Innovation โดยมีค่าอัตราการไหลเท่ากับ 2 กรัมต่อ 10 นาที

3.1.5 ซิงค์ออกไซด์ (Zinc oxide, ZnO)

ZnO ใช้ในการวิจัยสั่งซื้อจากบริษัท S.R.LAB ซึ่ง ZnO ที่ใช้มีขนาดอนุภาคเฉลี่ยเท่ากับ 250 nm และในขณะที่ ZnO ที่มีขนาดอนุภาคเฉลี่ยเท่ากับ 71 nm สั่งซื้อจากบริษัท Aldrich โดย ZnO มีลักษณะเป็นผงสีขาว

3.1.6 ไทเทเนียมไดออกไซด์ (Titanium dioxide, TiO₂)

TiO₂ ซึ่งมีขนาดอนุภาคเฉลี่ยเท่ากับ 47.5 nm ใช้ในการเตรียม HDPE/TiO₂ นาโนคอมโพสิต และ TiO₂ ซึ่งมีขนาดอนุภาคเฉลี่ยเท่ากับ 42.3 nm ใช้ในการเตรียม PP/TiO₂ นาโนคอมโพสิต สั่งซื้อจาก บริษัท Aldrich และ TiO₂ ซึ่งมีขนาดอนุภาคเฉลี่ยเท่ากับ 130 nm สั่งซื้อจากบริษัท S.R.LAB ใช้ในการ เตรียม HDPE/TiO₂ และ PP/TiO₂ นาโนคอมโพสิต โดยมีลักษณะเป็นผงสีขาว

3.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง

3.2.1 เครื่องอัดรีดแบบเกลียวหนอนคู่ (Twin screw extruder)

เครื่องอัดรีดแบบเกลียวหนอนคู่ใช้ในการผสมนาโนคอมโพสิตของ HDPE/TiO₂, PP/ZnO และ PP/TiO₂ ทั้งในระบบที่มีและไม่มีสารเสริมสภาพเข้ากันได้ด้วยเทคนิคการหลอมผสม โดยใช้เครื่องอัดรีด แบบเกลียวหนอนคู่ สามารถควบคุมอุณหภูมิและความเร็วรอบของสกรูได้ ตัวเครื่องประกอบด้วยสกรู ส่องตัวทำให้สามารถควบคุมการผสมพอลิเมอร์คอมโพสิตให้เข้ากันได้ดีขึ้น เนื่องจากการกระจายตัว ของส่วนประกอบ มีการให้ความร้อนของเครื่องอัดรีดแบบเกลียวหนอนคู่และกำหนดตามความยาวของ สกรูโดยตัวให้ความร้อนไฟฟ้าในแต่ละโซน

3.2.2 เครื่องขึ้นรูปแบบอัด (Compression molding machine)

เครื่องขึ้นรูปแบบอัดใช้ในการขึ้นรูปชิ้นงานของ HDPE/TiO₂, PP/ZnO และ PP/TiO₂ นาโนคอม พолิสิต ทั้งในระบบที่มีและไม่มีสารเสริมสภาพเข้ากันได้โดยการใช้การอัดที่ความดันสูงและการ ควบคุมอุณหภูมิที่เหมาะสมตามพอลิเมอร์นาโนคอมโพสิตแต่ละชนิด

3.2.3 เครื่องทดสอบอเนกประสงค์ (Universal testing machine)

การทดสอบชิ้นงานด้วยเครื่องทดสอบอเนกประสงค์ (LLOYD Instruments; LR 50K) นำ ชิ้นงานมาจับยึดด้วยหัวจับบนและหัวจับล่าง หัวจับบนติดตั้งไว้ที่ Crosshead ซึ่งสามารถเคลื่อนที่ขึ้น-ลง ได้ด้วยกลไกการขับเคลื่อนภายในของเครื่องทดสอบ หัวจับล่างยึดติดตายตัวไว้ที่แท่นเครื่องด้านล่าง ในขณะที่ทำการทดสอบ ตัวอย่างทดสอบจะถูกดึงให้ยืดออกด้วยความเร็วทดสอบที่กำหนดไว้ กล่าวคือ วัสดุที่มีความแข็งมากๆหรือใช้แรงดึงสูงๆจะใช้แรงดึงที่ชา ส่วนวัสดุที่มีความแข็งปานกลางถึงนิ่มจะใช้ ความเร็วทดสอบเพิ่มขึ้นตามลำดับ ทำการดึงชิ้นทดสอบจนกระหักหักทดสอบขาดออกจากกัน ในขณะเดียวกันกลไกในการวัดค่าการเปลี่ยนแปลงของชิ้นงานในขณะที่ยืดตัวออกก็จะทำการแสดงผลและ บันทึกค่าต่างๆ เอาไว้

3.2.4 เครื่อง Pendulum impact tester

หลักการทำงานของเครื่อง Pendulum impact tester (Zwick/material testing August-Nagelstr.11.D-89079 Ulm Pendulum impact tester) มีดังนี้ คือ เมื่อปล่อยตุ้มน้ำหนักที่ทราบค่าที่แน่นอนให้เคลื่อนที่จาก ณ ความสูงที่กำหนด (ความสูงเริ่มต้น) น้ำร้อนเทกชิ้นงานตัวอย่าง ณ จุดที่ต่ำที่สุดของการเหวี่ยง ในแนวเดิน โดยครึ่งวงกลม หลังจากที่ตุ้มน้ำหนักกระแทกแล้วจะทำให้วัสดุเกิดการแตกหัก จากนั้นตุ้มน้ำหนักจะสามารถเคลื่อนที่ต่อไปได้ ซึ่งระบุความสูงที่ตุ้มน้ำหนักเคลื่อนที่ไปนั้นจะถูกนำมาคำนวณหาค่าความต้านทานต่อแรงกระแทก

3.2.5 เครื่อง Thermogravimetric Analyzer (TGA)

ใช้ในการวิเคราะห์สาร โดยวัดการเปลี่ยนแปลงมวลสารเมื่อได้รับพลังงานความร้อน โดยในงานวิจัยนี้ใช้เครื่อง Thermogravimetric Analyzer (Perkin - Elmer ; TGA 7) ช่วงอุณหภูมิที่ใช้วัดคือ อุณหภูมิห้อง จนถึง 600°C และใช้อัตราการให้ความร้อนเท่ากับ $10^{\circ}\text{C}/\text{นาที}$ ภายใต้สภาวะแก๊สในโตรเจน

3.2.6 เครื่อง Scanning Electron Microscopy (SEM)

การใช้ SEM ทำโดยการใช้แสงละเอียดของอิเล็กตรอนความผ่านพื้นผิวตัวอย่าง เมื่อแสงอิเล็กตรอนสัมผัสนับพื้นผิวของตัวอย่างจะทำให้เกิดความแตกต่างของความหนาแน่นของอิเล็กตรอนเป็นผลทำให้อิเล็กตรอนเกิดการกระเจิงและภายในไฟฟ่อน ซึ่งจะมีการตรวจจับอิเล็กตรอนเหล่านี้ การแก้ไขและปรับความสว่างของแสงที่สองที่ความผ่านพร้อมกันในท่อคาก็อก (cathode ray tube (CRT)) สัญญาณที่รวบรวมได้ขนาดใหญ่จะทำให้เกิดเป็นจุดสว่างบนท่อคาก็อก ในขณะที่สัญญาณขนาดเล็กจะทำให้เกิดจุดทึบ เนื่องจากเทคนิคนี้ต้องใช้ตัวอย่างที่เหนียวแน้อิเล็กตรอนได้ดี ดังนั้นจะเคลื่อนตัวอย่างด้วยโลหะ ซึ่งงานนี้ใช้ทองเป็นตัวเคลื่อน ตัวอย่างที่เคลื่อนทองจะเก็บไว้ในที่แห้งก่อนนำไปทดลอง SEM และต้องพิจารณาเพื่อหาสภาวะที่เหมาะสมด้วยเนื่องจากถ้าพลังงานสูงเกินไปอาจทำให้ตัวอย่างไหม้ได้

3.3 วิธีการเตรียมตัวอย่าง

3.3.1 การเตรียมนาโนคอมโพสิตรห่วง HDPE และ TiO_2

ก่อนทำการผสมนำเม็ดพลาสติก HDPE และ TiO_2 ไปอบที่อุณหภูมิ 110°C เป็นเวลา 3 ชั่วโมง จากนั้นนำไปเก็บไว้ในโถดูดความชื้น จากนั้นนำ HDPE และ TiO_2 ที่อบแล้วมาผสมโดยใช้เครื่องอัครีดแบบเกลียวหนอนคู่ผสมกันในอัตราส่วนต่างๆ กัน ในการผสมจะใช้สภาวะของการผสมเดียวกันในเครื่องอัครีดแบบเกลียวหนอนคู่คือ อุณหภูมิจะอยู่ระหว่าง $135-170^{\circ}\text{C}$ และความเร็วของสกรู 50 รอบ

ต่อนาที ผสมโดยการเปลี่ยนแปลงขนาดอนุภาค TiO_2 คือ 47.5 nm และ 130 nm ในอัตราส่วนความเข้มข้นของ TiO_2 เท่ากับ 0, 0.5, 1.0, 2.0 และ 4.0% โดยนำหนักตามลำดับ หลังจากนั้นเก็บตัวอย่างแต่ละตัวใส่ถุงพลาสติก จะได้พอลิเมอร์นาโนคอมโพสิตที่ความเข้มข้นต่างๆ

จากนำพอลิเมอร์นาโนคอมโพสิตที่ได้นำมาอบที่อุณหภูมิ 110 °C ระยะเวลา 3 ชั่วโมง หลังจากนั้นเก็บตัวอย่างไว้ในโคลด์ความชื้นและนำมาเข็นรูปด้วยเครื่องเข็นรูปแบบอัดที่อุณหภูมิ 165 °C ชิ้นงานที่เข็นรูปแล้วจะนำไปทดสอบสมบัติค้านต่างๆ

3.3.2 การเตรียมนาโนคอมโพสิตระหว่าง PP และ ZnO เพื่อศึกษาผลของสภาวะการผสม

นำเม็ดพอลิเมอร์ PP และ พง TiO_2 ไปอบไอล์ความชื้นที่อุณหภูมิ 100 °C เป็นเวลา 3 ชั่วโมง จากนั้นเก็บไว้ในโคลด์ความชื้นเพื่อป้องกันความชื้น ก่อนทำการผสมด้วยวิธีการผสมแบบหลอมด้วยความร้อนโดยเครื่องอัดรีดแบบเกลียวหนอนคู่ โดยเตรียม PP/ TiO_2 นาโนคอมโพสิตที่ความเข้มข้นของ TiO_2 เท่ากับ 0%, 0.5%, 1.0%, 2.0%, 4.0% โดยนำหนัก สภาวะการผสมโดยเครื่องอัดรีดแบบเกลียวหนอนคู่อุณหภูมิในการผสมอยู่ระหว่าง 160-220 °C และศึกษาสภาวะการผสม 2 แบบ คือ ความเร็วของสกรูและจำนวนรอบของการผสม โดยมีการเตรียมตัวอย่างพอลิเมอร์นาโนคอมโพสิตที่สภาวะการผสมแต่ละๆ ดังนี้ ความเร็วของสกรูเท่ากับ 50 และ 100 รอบต่อนาที และจำนวนรอบของการผสมจำนวน 1 รอบทำโดยการผสม PP และ TiO_2 ที่ผ่านเครื่องอัดรีดแบบเกลียวหนอนคู่เพียงครั้งเดียว ที่ความเร็วของสกรูเท่ากับ 50 รอบต่อนาที แต่เมื่อจำนวนรอบของการผสม 2 รอบ ตัวอย่างพอลิเมอร์นาโนคอมโพสิตจะผ่านเครื่องอัดรีดแบบเกลียวหนอนคู่ 2 ครั้ง ที่ความเร็วของสกรูเท่ากับ 50 รอบต่อนาที ตัวอย่างพอลิเมอร์นาโนคอมโพสิตที่ออกมาจะตัดเป็นเม็ด หลังจากผสมจะทำการอบพอลิเมอร์นาโนคอมโพสิตที่อุณหภูมิ 100 °C เป็นเวลา 3 ชั่วโมง ก่อนนำไปเข็นรูปด้วยเครื่องเข็นรูปแบบอัดที่อุณหภูมิ 190 °C เป็นเวลา 20 นาที เป็นชิ้นงานรูปดัมเบลล์และแท่งสำหรับการทดสอบแรงดึงและการทดสอบแรงกระแทก

3.3.3 การเตรียมนาโนคอมโพสิตระหว่าง HDPE และ TiO_2 ขนาดอนุภาค 47.5 nm โดยมีการผสมสารเสริมสภาพเข้ากันได้ PE-g-MA

ก่อนทำการผสมนำเม็ดพลาสติก HDPE, สารเสริมสภาพเข้ากันได้ PE-g-MA และ TiO_2 ไปอบที่อุณหภูมิ 110 °C เป็นเวลา 3 ชั่วโมง จากนั้นนำไปเก็บไว้ในโคลด์ความชื้น จากนั้นนำ HDPE, PE-g-MA และ TiO_2 ที่อบแล้วมาผสมโดยใช้เครื่องอัดรีดแบบเกลียวหนอนคู่ผสมกันในอัตราส่วนต่างๆ กัน ในการผสมจะใช้สภาวะของการผสมเดียวกันในเครื่องอัดรีดแบบเกลียวหนอนคู่คือ อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 135-170 °C และความเร็วของสกรู 50 รอบต่อนาที จากนำพอลิเมอร์นาโนคอมโพสิตที่ได้นำมาอบที่อุณหภูมิ 110 °C เป็นเวลา 3 ชั่วโมง หลังจากนั้นเก็บตัวอย่างไว้ในโคลด์ความชื้นและนำมาเข็นรูปด้วยเครื่องเข็นรูปแบบอัดที่อุณหภูมิ 154 °C ชิ้นงานที่เข็นรูปแล้วจะนำไปทดสอบสมบัติค้านต่างๆ

3.3.4 การเตรียมนาโนคอมโพสิตระหว่าง PP และ ZnO ขนาดอนุภาค 71 nm โดยมีการผสมสารเสริมสภาพเข้ากันได้ PP-g-MA

อบเม็ด PP, PP-g-MA และ ZnO ที่อุณหภูมิ 100 °C เป็นเวลา 3 ชั่วโมง ก่อนทำการผสมด้วยวิธีการผสมแบบหลอมด้วยความร้อนโดยเครื่องอัดรีดแบบเกลียวหนอนคู่ ซึ่งจะเตรียม PP/ZnO นาโนคอมโพสิตที่ความเข้มข้นของ ZnO เท่ากับ 0.5, 1.0, 2.0 และ 4.0% โดยน้ำหนัก ที่มีและไม่มี PP-g-MA โดยใช้ความเข้มข้นของ PP-g-MA ที่ 1.0, 3.0, 5.0% โดยน้ำหนัก สามารถทดสอบโดยเครื่องอัดรีดแบบเกลียวหนอนคู่ซึ่งอุณหภูมิ 160-210 °C และความเร็วของสกru 50 รอบต่อนาที ตัวอย่างพอลิเมอร์นาโนคอมโพสิตที่อกมาจะตัดเป็นเม็ด หลังจากผสมจะทำการอบพอลิเมอร์นาโนคอมโพสิตที่อุณหภูมิ 100 °C เป็นเวลา 3 ชั่วโมง ก่อนนำไปขึ้นรูปด้วยเครื่องขึ้นรูปแบบอัด ที่อุณหภูมิ 190 °C เป็นชิ้นงานรูปปั้มเบลล์และแห้งสำหรับการทดสอบแรงดึงและการทดสอบแรงกระแทก

3.4 การทดสอบ

3.4.1 การทดสอบแรงดึง

การทดสอบแรงดึง ทดสอบตามมาตรฐาน ASTM D 638 โดยใช้เครื่องทดสอบเนกประสงค์ (LR 50k, Lloyd) การทดสอบใช้ความเร็วในการดึง 50.8 มิลลิเมตรต่อนาที สำหรับ HDPE/TiO₂ และ PP/ZnO นาโนคอมโพสิต ในขณะที่ PP/TiO₂ นาโนคอมโพสิต ทดสอบใช้ความเร็วในการดึง 50 มิลลิเมตรต่อนาที ที่อุณหภูมิห้อง การทดสอบจะทำการทดสอบตัวอย่าง 5 ชิ้นแล้วนำค่ามาเฉลี่ยกัน

3.4.2 การทดสอบแรงกระแทก

การทดสอบแรงกระแทกเป็นไปตามมาตรฐาน ASTM D 6110-06 โดยใช้เครื่อง Charpy impact test และค่าที่ได้จะเป็นค่าเฉลี่ยของการทดสอบทั้งหมด 5 ตัวอย่าง

3.4.3 การศึกษารูปแบบโครงสร้าง (Morphology)

ในงานวิจัยนี้จะใช้ SEM จะศึกษารูปแบบโครงสร้างของนาโนคอมโพสิตและการกระจายตัวของอนุภาคโลหะออกไซด์ในเนื้อของพอลิเมอร์และรูปแบบโครงสร้างของพอลิเมอร์นาโนคอมโพสิตแต่ละชนิด ตัวอย่างจากการทดสอบการทนต่อแรงกระแทกของพอลิเมอร์และนาโนคอมโพสิตสำหรับวัด SEM จะเคลือบด้วยทองและเก็บไว้ในที่แห้งก่อนที่จะทำการทดสอบ

3.4.4 การศึกษาสมบัติทางความร้อน

ในงานวิจัยนี้จะใช้เครื่อง TGA เพื่อศึกษาสมบัติทางความร้อน เพื่อศึกษาการทนต่อความร้อนของพอลิเมอร์และพอลิเมอร์นาโนคอมโพสิต